

*Örökké élő
 Templomukra. —
 S amíg a hősök csendben alszanak,
 A fejfájukat sorra csókolom:
 Imádkozom . . .*

A névtelen hősök

Kedves Gyermekeim, most nem folytatom tovább a mesét, mert valóban megtörtént dolgot szeretnék nektek elmondani. Figyeljétek szavaimat!

E hónapnak első napján kimentünk a temetőbe, hogy közelebb lehessünk azokhoz, akiket szeretünk s akiket mégis elvesztettünk: elesett hőseinkhez. Az a nap az övék is volt, róluk beszélek most nektek.

Vannak köztetek bizonyosan olyan árvák, akiknek édesapjuk elesett a világháboruban. Messze, idegen országokban nyugszanak, nem tudják hol, merre. De az ő áldott emléküik közöttünk él, melyet soha el nem muló hálával és kegyelettel őrzünk.

E hadiárvák édesapján kívül igen sokan vannak még, több mint hatszázezren, akik mindenüket odaadták a hazának. Mi az embernek legkedvesebb a világon? A háza, a földje, édesanyja, szülei, felesége, gyermekei, rokonai? Ezek a hősök mindezt odaadták a hazájukért! De megtették még mindezt a saját életükkel is. A hősök tehát úgy szerették hazánkat, Magyarországot, hogy meghaltak érte s ezzel megmutatták nekünk is, hogyan kell szeretni a hazát!

Emlékezzünk rájuk . . . Emlékezzünk, hogy tanuljunk hősiek cselekedetükből, forró hazaszeretetükből!

Kedves Gyermekeim! Ti már tudjátok, hogy szép hazánkat, Magyarországot Árpád apánk szerezte nekünk sok-sok száz évvel ezelőtt. Azóta irigy, gonosz szomszédaink sokszor el akarták rabolni tőlünk. De őseink nem engedtek belőle egy talpalattnyit sem! Inkább meghaltak érte, de oda nem engedték az ellenségnek!

Huszonkét esztendővel ezelőtt is irigy szomszédaink törtek reánk, hogy elrabolhassák drága hazánkat. Most valamennyien szövetkeztek ellenünk s így, egyesült erővel igyekeztek legyőzni a magyart! Kitért a nagy háború. Megkezdődött a vérontás. Édes hazánk minden fegyverforgató fia harcra szállott. A mi falunkból is százával mentek a férfiak. A legderékabbak, a legbecsületesebbek, a legföltettebbek. És hogy mentek? Dalolva. Örömtől dobogott a szívéük, mikor megindultak a háromszinű szent zászló alatt, mert azt akarták, hogy ellenség be ne tehesse ide a lábát, magyar földre. Mert azt akarták, hogy akik itthon voltak, gyermekek és aggastyánok, védtelen nők és betegek, nyugodtan élhessenek s ne háborgassa őket senki idegen ellenséges szándékkal.

Bátran, elszántan mentek a csatába, onnan pedig — jaj

mennyi sokan — a halálba. Hiszen lelkükben ott lángolt a hazaszeretet, hogyne mentek volna bátran! Meg is csodálta őket az egész világ, mert a magyar katonánál vitézebb egy sem volt még a nagy háboruban sem! Mindig győztek, mindenütt diadalmaskodtak.

És amikor a háborúnak vége lett, várta itthon őket haza a ház, a föld, az édesanya, a szülők, a hűséges feleség, a gyermekek... hiába várták... Ők nem jöttek haza többé. Ezrek maradtak a hátereken — örökre.

Most is ott nyugszanak messze, idegen országok sziklaormain, a Kárpátok zugó fenyveseiben, mostoha tájakon, ahol talán még a madár sem jár. Mindegyik első volt a vitézségben, mindegyik a hazaszeretet vértanúja lett.

Szabad-e ezeket a hősokeket elfelednünk, gyermekek? Elfeledhetjük-e az édesapát, testvért, rokont, aki ott nyugszik most valahol az orosz síkságon, vagy a kartszhegység kietlen, kopár ormán? Szabad-e elfeledni őket, akik azért haltak meg, hogy mi élhessünk!

Kedves Gyermekeim! Ne felejtsetek el őket, imádkozzatok értük, mert az ő emlékezetük nagy feladatot ró reánk. Nem elég a sírás. Folytatnunk kell az ő küzdelmüket. Ma nem karddal — azt kivették kezünkől Trianonban. De becsületes lelkünk egész akarásával, töretlen hitünkkel ostromolva az Eget, izmaink és eszünk munkájával megvívni a földi igazságtalansággal, hogy az a föld, amelyért ők életüket áldozták: magyar legyen mindörökre!

Szeressétek a most csonka magyar hazát és legyetek jó magyarok mindig, nemcsak a jó sorsban, hanem most, a küzdelmes, bánatos magyar sorsban is, akkor méltók lesztek azokra, akik meghaltak értünk és azokra, akik vérükkel szentelték meg ezt a földet minden porszemében!

Most hát a hősokekre emlékezve mondjuk el a magyar imádságot:

(Hiszekegy.)

ISMERETTERJESZTŐ-ELOADÁS

— Közgazdasági ismeretek. —

3. A termelés szervezete

A termelő foglalkozások mindegyikében megtaláljuk a termelés három tényezőjét: a természetet, a munkát és a tőkét. Az őstermelő gazdaságában a föld, az időjárás, a meleg stb. a természet részei, a gazda és munkásainak fáradozása a munka, a gazdasági eszközei, állatai, anyagai, vetőmagja, pénzkészlete a tőke. Az iparos gazdaságában a munkahely (műhely), a fizikai és vegyi erők, amelyeket alkalmaz, a természet részei. Az iparos és segédeinek tevé-